

Số: /TB-BNN-VP

Hà Nội, ngày tháng năm 2020

THÔNG BÁO

Kết luận của Thứ trưởng Lê Quốc Doanh tại Hội nghị “Sơ kết sản xuất vụ Đông Xuân 2019-2020; triển khai kế hoạch vụ Hè Thu, vụ Mùa và định hướng vụ Đông 2020 các tỉnh phía Bắc”

Ngày 25/5/2020 tại Nghệ An, Bộ Nông nghiệp và PTNT phối hợp với Ủy ban nhân dân tỉnh Nghệ An tổ chức Hội nghị “Sơ kết sản xuất vụ Đông Xuân 2019-2020; triển khai kế hoạch vụ Hè Thu, vụ Mùa và định hướng vụ Đông 2020 các tỉnh phía Bắc”; tham dự Hội nghị có lãnh đạo các cơ quan thuộc Bộ Nông nghiệp và PTNT; Trung tâm Khí tượng thủy văn Quốc gia, Hiệp hội thương mại Giống cây trồng Việt Nam; Lãnh đạo UBND một số tỉnh, Lãnh đạo Sở Nông nghiệp và PTNT các tỉnh, thành phố phía Bắc; đại diện một số doanh nghiệp và các cơ quan báo, đài Trung ương và địa phương. Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và PTNT Lê Quốc Doanh, đồng chí Hoàng Nghĩa Hiếu - Phó Chủ tịch UBND tỉnh Nghệ An và đồng chí Nguyễn Phùng Hoan - Phó Chủ tịch UBND tỉnh Nam Định chủ trì Hội nghị.

Hội nghị đã nghe báo cáo của Cục Trồng trọt, Cục Bảo vệ thực vật, Tổng cục Thủy lợi, Trung tâm Khí tượng thủy văn Quốc gia; ý kiến tham luận của Lãnh đạo UBND một số tỉnh, một số Sở Nông nghiệp và PTNT các tỉnh, thành phố phía Bắc; ý kiến của Hiệp hội thương mại Giống cây trồng Việt Nam và một số doanh nghiệp; Thứ trưởng Lê Quốc Doanh kết luận Hội nghị như sau:

1. Đánh giá công tác chỉ đạo sản xuất lúa vụ Đông Xuân 2019-2020

Sản xuất lúa vụ Đông Xuân 2019-2020 các tỉnh phía Bắc mùa đông lạnh ẩm, cường độ chiếu sáng yếu, thời gian chiếu sáng ngắn; giai đoạn phân hóa đòng, trổ bông một số trà lúa vùng Đồng bằng sông Hồng (ĐBSH) và Trung du miền núi phía Bắc (TDMNPB) gặp nhiệt độ thấp; tại một số tỉnh Bắc Trung Bộ (BTB) khi lúa vào chắc, chuẩn bị thu hoạch bị ảnh hưởng của không khí lạnh tăng cường gây mưa to, gió lớn trên diện rộng, đã làm cho nhiều diện tích lúa bị ngập úng và đổ ngã. Dịch bệnh COVID-19 đã ảnh hưởng đến công tác chỉ đạo điều hành của các cơ quan chuyên môn, ảnh hưởng đến chăm sóc và bảo vệ lúa của người dân.

Tuy nhiên, sản xuất lúa vụ Đông Xuân 2019-2020 các tỉnh phía Bắc đến thời điểm hiện nay có thể đánh giá là thắng lợi.

Diện tích gieo cấy toàn vùng đạt 1.100 nghìn ha, giảm khoảng 16 nghìn ha so với cùng kỳ năm trước, do các địa phương chủ động chuyển diện tích trồng lúa kém hiệu quả sang trồng cây trồng khác hiệu quả hơn và chuyển đổi sang mục đích phi nông nghiệp; năng suất lúa toàn vùng ước đạt 63,2 tạ/ha,

cao hơn vụ Đông Xuân năm trước 0,3 tạ/ha. Sản lượng thóc ước đạt xấp xỉ 7,0 triệu tấn.

Có được kết quả trên là do sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, nỗ lực của bà con nông dân; sự chỉ đạo, điều hành quyết liệt và linh hoạt của Lãnh đạo Bộ Nông nghiệp và PTNT, của UBND các cấp và sự phối hợp giữa các đơn vị thuộc Bộ và địa phương.

Nhiều giải pháp đã được áp dụng như chuyển mạnh sang trà lúa Xuân muộn với giống lúa ngắn ngày, tăng tỷ trọng lúa chất lượng, sử dụng bộ giống lúa chống chịu sâu bệnh tốt, tuân thủ nghiêm túc khung thời vụ; công tác bảo vệ thực vật được dự tính, dự báo và triển khai phòng trừ quyết liệt, kịp thời.

Ngoài ra, nhiều chính sách hỗ trợ sản xuất của Trung ương và địa phương đã được thực hiện, đặc biệt nhiều địa phương, doanh nghiệp đã có chính sách hỗ trợ xây dựng mô hình “cánh đồng lớn” và chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa, mang lại hiệu quả cao cho nông dân.

2. Công tác chỉ đạo từ nay đến cuối vụ Đông Xuân 2019-2020

- Huy động tối đa máy móc, phương tiện, nhân lực để thu hoạch nhanh gọn lúa vụ Đông Xuân đã chín theo phương châm "Xanh nhà hơn già đồng".

- Tăng cường điều tra, phát hiện, kịp thời phòng trừ các đối tượng sâu, bệnh hại cuối vụ.

- Đảm bảo đủ nước cho toàn bộ diện tích lúa để bảo đảm trổ bông, chắc hạt, thuận lợi cho công tác bảo vệ thực vật.

- Chăm sóc, bảo vệ những diện tích cây rau màu chưa thu hoạch; tập trung nhân lực thu hoạch nhanh, gọn các cây rau màu đến kỳ thu hoạch để đảm bảo năng suất, chất lượng, hiệu quả.

3. Một số giải pháp tập trung chỉ đạo trong sản xuất vụ Hè Thu, vụ Mùa và định hướng vụ Đông 2020

Kế hoạch sản xuất vụ Hè Thu, vụ Mùa 2020 các tỉnh phía Bắc diện tích 1.128 nghìn ha, sản lượng 6,14 triệu tấn, để đảm bảo thắng lợi cần tập trung chỉ đạo một số nội dung sau:

- Thời vụ: Bố trí thời vụ và cơ cấu giống hợp lý, huy động tối đa mọi nguồn lực “cấy càng sớm càng tốt” để đảm bảo an toàn, né tránh được những bất thuận của thời tiết và đảm bảo kế hoạch gieo trồng cây vụ Đông. Đối với các tỉnh vùng BTB bố trí thời vụ gieo cấy lúa vụ Hè Thu vùng chạy lụt đảm bảo thu hoạch trước ngày 5/9, một số vùng thấp trũng thu hoạch trước 20/8, vùng vụ Hè Thu thâm canh thu hoạch chậm nhất 20/9; vụ Mùa sớm thu hoạch trong tháng 9.

Đối với các tỉnh vùng ĐBSH và TDMNPB bố trí trà lúa Mùa sớm, cực sớm để có quỹ đất làm vụ Đông, đặc biệt cây vụ Đông ưa ẩm; gieo mạ từ 5-15/6, cấy trong tháng 6; trà lúa Mùa trung gieo mạ 15-20/6, cấy trước 15/7; trà Mùa

muộn gieo cấy các giống lúa dài ngày, phản ứng ánh sáng: các giống lúa đặc sản (Tám, Nếp), Bao thai, Mộc tuyền,... gieo mạ trong tháng 6, cấy trước 30/7.

- Cơ cấu giống: Tăng cường sử dụng các giống cực ngắn, ngắn ngày năng suất cao, chất lượng tốt, chống chịu được với sâu bệnh và điều kiện bất thuận.

- Tăng cường kiểm soát rầy các loại và virus lùn sọc đen; không khuyến khích sử dụng giống Bắc Thơm số 7 và những giống dễ nhiễm bạc lá, nhất là những vùng nguy cơ nhiễm bệnh bạc lá cao.

- Tăng cường áp dụng các biện pháp kỹ thuật canh tác tiên tiến, sử dụng phân bón hợp lý, bón lót sâu, tập trung nặng đầu nhẹ cuối, tránh hiện tượng thừa đạm làm phát sinh dịch hại; đẩy mạnh các hoạt động khuyến nông, chuyển giao các tiến bộ kỹ thuật (TBKT) mới nhằm tăng năng suất, chất lượng, giảm chi phí, nâng cao hiệu quả kinh tế. Tăng cường áp dụng cơ giới hóa trong sản xuất, ứng dụng máy cấy, máy cày, giảm tối đa diện tích gieo thẳng (sạ).

- Chủ động đa dạng hóa các nhóm cây trồng vụ Đông; mở rộng diện tích các đối tượng, có thị trường tiêu thụ tốt, ổn định, ưu tiên phát triển ngô sinh khối và cây thức ăn gia súc; bố trí hợp lý cơ cấu nhóm cây ưa ẩm, ưa lạnh và nhóm trung tính, các cây có giá trị kinh tế cao, gắn sản xuất với thị trường tiêu thụ.

- Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra việc sản xuất, kinh doanh giống, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật, đảm bảo cung cấp nguồn vật tư nông nghiệp chất lượng cho sản xuất.

4. Tổ chức thực hiện

a) Các địa phương

- Tập trung thu hoạch nhanh gọn lúa vụ Đông Xuân, thu hoạch đến đâu làm đất ngay đến đó; sử dụng các chế phẩm sinh học, nấm Tricoderma để đẩy nhanh quá trình phân giải tránh ngộ độc hữu cơ cho lúa Hè Thu, vụ Mùa.

- Chủ động rà soát diện tích có nguy cơ thiếu nước để chuyển đổi sang cây rau màu, dực liệu nhằm nâng cao hiệu quả sản xuất. Tuy nhiên, chuyển đổi phải gắn liền với liên kết chuỗi tiêu thụ sản phẩm, theo thị trường, chế biến.

- Xây dựng phương án tưới tiêu, điều tiết nước hợp lý, khoa học ở vụ Mùa không để tình trạng úng ngập đầu vụ gây chết lúa sau cấy và kéo dài thời gian sinh trưởng do úng ngập.

- Xây dựng các phương án phòng chống thiên tai, dịch bệnh để chủ động đối phó với diễn biến bất thường của thời tiết và dịch hại xảy ra.

- Tiếp tục phát triển mô hình liên kết sản xuất, chế biến, tiêu thụ sản phẩm theo mô hình “cánh đồng lớn”; đổi mới cơ cấu cây trồng trong sản xuất, kết hợp phát triển cây vụ Đông.

- Tiếp tục thực hiện các chính sách đã được Trung ương, địa phương ban hành, đồng thời có các chính sách khuyến khích và tạo điều kiện thuận lợi cho

các Doanh nghiệp, Hợp tác xã Dịch vụ nông nghiệp và các tổ hợp tác, mở rộng các loại hình dịch vụ, nhất là dịch vụ tiêu thụ nông sản.

b) Cục Trồng trọt

- Tập trung chỉ đạo các địa phương xây dựng lịch thời vụ, cơ cấu giống theo chỉ đạo của Bộ; chỉ đạo các địa phương xây dựng kế hoạch chuyển đổi cây trồng trên đất lúa kém hiệu quả, diện tích không chủ động nước.

- Tổng hợp các TBKT mới, đặc biệt những giống có chất lượng, khả năng chống chịu sâu bệnh khác,... khuyến cáo kịp thời với sản xuất; đề xuất chính sách phù hợp nhằm thúc đẩy sản xuất.

c) Cục Bảo vệ thực vật: Thực hiện công tác dự tính, dự báo sâu bệnh hại; Tổ chức tập huấn, hướng dẫn các địa phương làm tốt công tác phòng trừ sâu bệnh, đặc biệt quan tâm tới biện pháp phòng trừ rầy nâu, rầy lưng trắng, bệnh lùn sọc đen phương Nam, bệnh bạc lá,...

d) Tổng cục Thủy lợi

- Chủ trì phối hợp với Cục Trồng trọt lập các đoàn công tác đánh giá tình hình nguồn nước; xây dựng kế hoạch điều tiết nguồn nước liên vùng, vùng.

- Theo dõi sát tình hình thời tiết, phối hợp với Tập đoàn Điện lực có kế hoạch tiêu úng, cung cấp nước kịp thời đảm bảo sản xuất vụ Hè Thu, vụ Mùa và vụ Đông 2020 đạt hiệu quả; tổng hợp kịp thời các kiến nghị đề xuất hỗ trợ kinh phí chống hạn, tiêu úng của các địa phương.

e) Trung tâm Khuyến nông Quốc gia: Tăng cường công tác khuyến nông, khuyến cáo kịp thời các mô hình sản xuất có hiệu quả, các TBKT mới nhằm giảm chi phí sản xuất, tăng thu nhập cho nông dân.

g) Các Viện, Học Viện: Tập trung nghiên cứu, đề xuất một số tiến bộ kỹ thuật có hiệu quả kinh tế cao, có khả năng ứng dụng và mở rộng để khuyến cáo kịp thời vào sản xuất; tăng cường công tác nghiên cứu về giống, gói kỹ thuật phù hợp cho từng loại giống, từng vùng sinh thái cụ thể để khuyến cáo cho sản xuất.

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thông báo để các đơn vị biết, thực hiện./.

Nơi nhận:

- Bộ trưởng Nguyễn Xuân Cường (để b/c);
- Thứ trưởng Lê Quốc Doanh (để b/c);
- Bộ Công Thương;
- UBND các tỉnh, thành phía Bắc;
- Sở NN&PTNT các tỉnh, thành phía Bắc;
- Tổng cục Thủy lợi; Cục: TT, BVTV;
- Vụ: KH&MT, Kế hoạch; TTKNQG;
- Viện: KHNNVN, CLT, CTP, BVTV, NCRQ, NC Ngô, KHKTNLN MNPB, KHKTNNBTB;
- Học viện NN Việt Nam;
- Lưu: VT, VP.

**TL. BỘ TRƯỞNG
CHÁNH VĂN PHÒNG**

Lê Văn Thành